

[Hans Pinstrup.]

gerne. Ingen, der har Kendskab til Forholdene, vil bestride, at havde Landbruget selv Dispositionsret over Produktionen, kunde det skaffe sig betydelig bedre Indtægter. Naar der derfor i Forbindelse med denne Lovgivning tales om det øvrige Samfunds Offer til Landbruget, saa kan intet være mere fejlagtigt. Landbruget har tværtimod, hvis man overhovedet skal ind paa dette Spørgsmaal, i indeværende Aar støttet det øvrige Samfund med store Millionbeløb. Jeg henviser i denne Forbindelse til Sammenhængen mellem Landbrugsproduktionen og Importen af Raastoffer og Forbrugsvarer, endvidere til det Prisniveau, hvortil Landbrugsproduktionen er afhændet paa Hjemmemarkedet; jeg tænker paa Smørordningen, som vi nu har haft det meste af et Aar, og hvor efter Priserne for Befolkningens Smør- og Mælkeforsyning er beregnet efter et Afregningstal af 3 Kr. 89 Øre pr. kg Smør, medens Producenterne skulde have 4 Kr. pr. kg. Ved den i Forbindelse med denne Lov oprettede Smørpulje er der i Dag et Overskud paa 20 Mill. Kr., indkommet gennem Salg af Smør paa udenlandske Markeder til større Priser end de anførte. Det vil med andre Ord sige, at Befolkningen har faaet Mejeriprodukter til Priser, der laa endog væsentligt under dem, der opnaaedes under det forløbne Aars vanskelige Afsætningsforhold og — det vil heller ikke kunne bestrides — til under Fremstillingsprisen, altsaa betalt af Landbruget, og det er det, der er Sandheden i denne Sag.

I samme Forbindelse kunde ogsaa nævnes Afleveringspriserne for Korn sammenstillet med Driftsomkostningernes Stigning og Verdensmarkedets Priser, altsaa Aflevering til 25 Kr. for Havre og Byg, 28 Kr. for Hvede og 29 Kr. for Rug, medens Verdensmarkedets Priser er næsten det dobbelte af de anførte. I disse Forhold har Landbrugerne i Aar været de ydende og ikke omvendt. Det tjener alle Parter at tage ganske sagligt og objektivt paa disse Spørgsmaal. De faa Danske, der har opholdt sig i Udlandet, forstaaer, hvad en stor Fødevarerproduktion betyder for et Land, herhjemme har man undertiden Indtrykket af, at Dele af Befolkningen og Pressen tror, at Levnedsmidler, Æg, Mælk, Smør, Flæsk, Kød, er noget, der vokser frem ude paa Bondelandet, som man bare kan samle i Hus og bruge efter Ønske. Man har yderligere fremmet denne Opfattelse gennem Ordninger, hvor Staten ydede Millionbeløb til Nedsættelse af Fødevarerpriserne for Forbrugerne, for disse Tilskud til Forbrugerne,

har Dele af Pressen forsøgt at bilde Befolkningen ind, var Tilskud til Landbruget, et Offer fra Bybefolkningen til Landbruget. Saa forløjet og forrvøvlet er hele dette Forhold blevet, fordi vi her i Danmark har et Landbrug, der trods al Afspærring og meget andet gennem faglig Indsats under hele Krigsperioden sikrede Befolkningens Ernæring i et Maal som ingen anden Nation i Verden samt gennem Eksport sikrede Landets Befolkning Kul, Gas m. m. i et Omfang, saa ingen led virkelig Nød, og dertil kommer et Prisniveau for Fødevarer lavere end i noget andet Land. Landbruget magter imidlertid ikke — og kan heller ikke have nogen Forpligtelse dertil — at producere f. Eks. Smør eller andre Varer til Befolkningen med Underskud, altsaa uden at faa Udgifterne dækket. Ingen anden Virksomhed i Landet, f. Eks. omfattende Fremstilling af Sko, Tøj eller andre livsnødvendige Varer, vilde gøre det — og over for saadanne Virksomheder vilde Kravet end ikke blive rejst.

Landbruget tog for 1 Aar siden en Nedsættelse af Priserne for sine Hovedartikler paa 10 pCt. Det skete i Forventning om, at man stod over for en Sænkning af Omkostningsniveauet. Udviklingen har imidlertid formet sig helt anderledes. Omkostningsniveauet er steget meget stærkt. Landbrugets Driftsomkostninger er i Dag de største i Erhvervets Historie. Det maa meget beklages, at den indledede Prissænkningsvej ikke kunde gennemføres. Vi har i Stedet faaet store Lønstigninger paa næsten alle Samfundets Omraader og derigenem en Produktionsfordyrelse, der giver sig Udtryk ogsaa i de Lovforslag, der i Dag er til Behandling.

Den foreslaaede Prisansættelse for Smør, Flæsk og Æg til Producenterne bygger paa de i Lovene om Smørordning og Flæskeordning sidste Aar gennemførte Prisansættelser med Tillæg af det Beløb, hvormed Landbrugets Driftsomkostninger i det forløbne Aar er steget, udregnet af Landøkonomisk Driftsbureau.

Denne Opbygning af Lovforslagene er for saa vidt meget logisk, men den forudsætter een Ting, nemlig at Udgangspunktet, Prisansættelsen Oktober sidste Aar, gav Dækning for Driftsomkostningerne. Saa fremt det ikke var Tilfældet dengang, vil det heller ikke være det efter de nu fremsatte Forslag. At Priserne sidste Aar fastlagdes i Underkanten og ud fra Forudsætninger, der ikke er sket Fyldest, faar man et stærkt Indtryk af ved at læse Ordførernes Taler. Og til yderligere Belysning af Spørgsmaalet vil jeg henvise til de sidst